

Datum: 2023-06-26

Handläggare:
Miljöinspektör Camilla Nordberg

Direkttelefon/e-post:
040-34 20 18, camilla.nordberg@malmo.se

Diarienummer: MN-2023-5734

Ange diarienummer vid kontakt med miljöförvaltningen.

Gymnasie- Och Vuxenutbildningsnämnde
gyvux@malmo.se

Beslut om föreläggande gällande försiktighetsmått för gymnasieskola

Miljöförvaltningen förelägger att Malmö stad genom Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden (organisationsnummer 2120001124) omedelbart ska följa nedanstående försiktighetsmått och upplysningskrav för Malmö Citadells Gymnasium, på Citadellsvägen 7, fastigheten GÄDDAN 8 i Malmö.

Inomhusmiljö

1. Skolan ska senast 31 januari 2024 tillse att det finns minst en toalett per 15 elever. Fram tills ombyggnationen av toaletterna är genomförd ska befintliga toaletter ha utökad städning om två gånger per dag, i enlighet med anmälan.
2. Skolans lokaler ska uppfylla Folkhälsomyndighetens allmänna råd om buller inomhus (2014:13) och ventilation (2014:18).

Utomhusmiljö

3. Vädring ska endast ske vid behov. Vid vädring ska detta i första hand ske mellan lektionerna

Egenkontroll

4. Egenkontroll med ansvarsfördelning och rutiner ska finnas nedskrivna på skolan, vara implementerade i verksamheten samt känd av all personal.

Förändring i verksamheten

1. Ni ska meddela väsentliga förändringar i verksamheten till miljöförvaltningen (se mer under *Bedömning*). Om verksamheten ändrar antal elever från vad som angetts i anmälan (400 elever) ska ni lämna uppgift om detta till miljöförvaltningen.

Lagstöd 26 kap 9, 19 och 21 §§ miljöbalken och 35 § förordningen (1998:889) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd med hänvisning till 2 kap 2, 3 och 7 §§ samt 9 kap 3 § miljöbalken. Förordning (1998:901) om verksamhetsutövares egenkontroll. Folkhälsomyndighetens allmänna råd om buller inomhus (2014:13) samt ventilation (2014:18).

Detta beslut ersätter *Beslut om föreläggande gällande försiktighetsmått för Malmö Citadells gymnasium*, diarienummer MN-2021-10815, daterat 2022-02-04.

Detta beslut kan överklagas hos Länsstyrelsen Skåne, se *Hur man överklagar*.

Bakgrund och utredning

Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen inkom 2023-05-03 med en anmälan om ändring avseende Malmö Citadells gymnasium på fasigheten GÄDDAN 8. Ändringen avser utökning av antalet elever och därmed också toaletter. Skolan har sedan tidigare ett försiktighetsmått (diarienummer MN-2021-10815), beslutat 2022-02-04 i vilket det framgår att vid utökning av elever överstigande 240 behövs fler toaletter än de 16 som funnits tillgängligt.

Ändringen innefattar ett elevantal på 400 och 30 personal, totalt 430. I nuläget finns 22 toaletter för personantalet vilket ger en belastning på 19,5 person per toalett. Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen har informerat om att man planerar en ombyggnation som möjliggör totalt 76 toaletter. Ombyggnationen beräknas vara klar i januari 2024. Fram tills dess utökar man städningen på toaletterna till två gånger per dag.

Planen är att skolan i augusti 2024 ska bli en ny skola med namn Neptunigymnasiet med ett större antal elever. Därför tillgängliggörs 76 toaletter redan nu för att ta höjd för ökningen.

Miljöförvaltningen har i tidigare anmälningsärende, diarienummer MN-2021-10815 informerat om att luftkvalitet gällande partikelhalt PM_{2,5} uppgår i 10–11 mikrogram per kubikmeter luft (enligt den karta som Miljöförvaltningen använder). Detta överskrider det nationella miljö kvalitetsmålet *Frisk luft*. Miljöförvaltningen har i mejl 2021-11-29 informerat om detta och rekommenderat att man undviker att vädra och om det finns behov, endast göra det mellan lektionstid.

Marken är inte undersökt då skolan är tillfällig. Vid en eventuell förlängning eller om skolan blir permanent kan miljöförvaltningen komma att ställa krav på utredning om det finns skäl för det.

Bedömning

Miljöförvaltningen har gjort följande bedömning i ärendet.

Ventilation och buller

Skolverksamheten behöver ha en tillfredsställande ventilation som är anpassad för verksamheten för att säkerställa en bra miljö inomhus. En god ventilation tillför frisk luft och avlägsnar dålig luft som kan innehålla kemiska ämnen och andra luftburna föroreningar.

Skolan måste uppfylla Folkhälsomyndighets allmänna råd (2014:13) om buller inomhus. En bullrig miljö kan vara farligt för hälsan, tröttande och sänka inlärningsförmågan. Barn och unga betraktas som en särskild riskgrupp och buller har visat sig ge negativa effekter på läsförmåga, minne och inläring. I synnerhet påverkas elever med hörselnedsättning, läs- och skrivsvårigheter, ADHD och elever med annat modersmål än det som talas i skolan. Det är därför viktigt att skolan inte överskrider 30 dB från fasta installationer.

Antal toaletter

Det är viktigt att skolan har tillräckligt antal toaletter för att säkerställa en god hygien och minska risken för smittspridning. När det finns för få toaletter till eleverna är risken högre att

smittsamma sjukdomar sprids. Det ökar även slitaget på toalettutrymmena och försvårar städningen.

Under en tids ombyggnation kommer skolan att ha för få toaletter sett till rekommendationerna med en toalett per femtontal elever. Utökade städrutiner för att upprätthålla en god hygien ser miljöförvaltningen som en rimlig åtgärd under en begränsad tidsperiod. Miljöförvaltningen ser dock det viktigt att man håller sin tidsplan och tillgodoser fler toaletter inom den tidsram som Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen inkommit med.

Inomhusyta

Inomhusmiljöns utformning påverkar elevernas hälsa och bör erbjuda tillräckligt med plats för att kunna innehålla vissa grundläggande kvaliteter så att ingen risk för olägenhet för elevernas hälsa föreligger – nu och i framtiden. Miljöförvaltningen rekommenderar en yta på minst 65 kvadratmeter till 30 elever i lokaler som används för undervisning. Mindre yta utgör en risk för att elevernas hälsa och utveckling kan komma att påverkas negativt.

Luftkvalitet

”I miljö kvalitetsmålet *Friske luft* finns av regeringen fastställda riktvärden för olika luftföroreningar. För PM_{2,5} är riktvärdet 10 mikrogram per kubikmeter luft beräknat som ett årsmedelvärde. Den valda placeringen av gymnasieskolan visar att halten av PM_{2,5} överskrider det nationella miljömålet. För att undvika en dålig luftkvalitet inomhus bör därför verksamheten ha kännedom om luftens kvalitet och vädra medvetet och endast vid behov. Detta innebär att vädring i huvudsak bör ske mellan lektionerna i stället för under pågående lektionstid. Vid svag vind eller vind från fasad rekommenderas att fönsterna hålls stängda då vinden kan bidra till förhöjda halter av luftföroreningar förs in i lokalerna.

Information om egenkontroll

Skolor omfattas av krav på egenkontroll enligt miljöbalken och förordning (1998:901) om verksamhetsutövares egenkontroll. Det innebär att verksamhetsutövaren är skyldig att skaffa sig kunskap om verksamhetens påverkan på barnens hälsa och miljön. Det ska finnas dokumentation som visar att egenkontrollen är systematiserad och organiserad.

Miljöförvaltningen vill särskilt understryka vikten av att personalen känner till ventilationens kapacitet för varje rum och att information om ventilationen finns väldokumenterad i egenkontrollen. Det är önskvärt att det i varje rum finns information om hur många personer ventilationen är anpassad för, exempelvis genom skyltar.

Nedanstående punkter bör ingå i egenkontrollen:

Dokumenterad ansvarsfördelning – Det ska klart framgå var ansvaret för sakområdet finns i organisationen. Om till exempel personalen har ansvar för att felanmäla stillastående ventilation, ska det framgå vem som ska göra det och hur ofta.

Dokumenterad kompetens – Det ska framgå att verksamhetsutövaren känner till gällande lagstiftning för verksamheten enligt miljöbalken. Ledning och personal ska ha kunskap som motsvarar ansvaret.

Dokumenterad riskbedömning – Det ska finnas dokumenterade rutiner för att undersöka och bedöma riskerna ur miljö- och hälsoskyddssynpunkt, för klagomålshantering, för incidenter, samt för kommunikation med berörda parter t ex skola, personal, elever och föräldrar.

Väsentliga förändringar

Ni ska meddela miljöförvaltningen när ni gör väsentliga förändringar i verksamheten; som kan påverka miljö eller hälsa, behöver meddelas till miljöförvaltningen för att förvaltningen ska kunna bedöma om lokaler och försiktighetsåtgärder är lämpliga. Väsentliga förändringar, förutom anmälningspliktiga utökningar av lokalerna, kan exempelvis vara förändringar av städrutiner, större utbyte av inredning, större ökning av antalet elever, ombyggnad av toaletter eller omfattande förändringar på utemiljön.

Lagstöd

Alla som bedriver, eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd, ska utföra de skyddsåtgärder, iakttä de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. I samma syfte ska vid yrkesmässig verksamhet användas bästa möjliga teknik. Dessa försiktighetsmått ska vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet eller åtgärd kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön (2 kap. 3 § miljöbalken). Nyss nämnda krav gäller i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem (2 kap. 7 § miljöbalken).

Ägare eller nyttjanderättshavare till berörd egendom ska vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att hindra uppkomsten av eller undanröja olägenheter för människors hälsa (9 kap. 9 § miljöbalken). Med olägenhet för människors hälsa avses störning som enligt medicinsk eller hygienisk bedömning kan påverka hälsan menligt och som inte är ringa eller helt tillfällig (9 kap. 3 § miljöbalken). Även en risk för störning som kan påverka välbefinnandet menligt är att anse som en olägenhet enligt denna bestämmelse.

En tillsynsmyndighet får meddela de förelägganden och förbud som behövs i ett enskilt fall för att Miljöbalken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska följas. Tillsynsmyndigheten får förelägga den som bedriver verksamhet eller vidtar en åtgärd att till myndigheten lämna de uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen (26 kap. 21 § miljöbalken).

Ägare eller nyttjanderättshavare i undervisningsverksamhet ska följa Folkhälsomyndighetens allmänna råd om buller inomhus (2014:13) samt ventilation (2014:18).

Övrig information

Handläggning av anmälan timdebiteras med en tillsynsavgift på 1 265 kr/timme (2023). Avgiften är beslutad av kommunfullmäktige i Malmö stad. Debiteringen gäller för alla delar av miljöförvaltningens handläggning, som till exempel telefonsamtal, inspektioner, skrivelser, e-post med mera - från mottagandet av anmälan till avskrivningen av ärendet.

För miljönämnden

Camilla Nordberg
Miljöinspektör
Avdelningen för miljö- och hälsoskydd
(Dg 2.7)

Detta beslut har bekräftats digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Hur man överklagar

Ni kan överklaga detta beslut hos Länsstyrelsen Skåne skriftligen senast tre veckor efter den dag ni fick beslutet.

Gör så här:

- skriv till miljöförvaltningen vilket beslut som ni överklagar
- skriv beslutets diarienummer, beslutsdatum och vad beslutet handlar om
- förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras och vilken ändring ni vill ha
- skicka med sådant som ni tycker är viktigt för att beslutet ska bli riktigt/korrekt
- avsluta med namnteckning, namn, personnummer (eller organisationsnummer), adress och telefonnummer.

Överklagandet ska ni lämna eller skicka till **Miljöförvaltningen, 205 80 Malmö**. Det måste ha kommit till förvaltningen inom tre veckor från den dag då ni fick del av detta beslut.

Har ert överklagande kommit in till miljöförvaltningen i rätt tid skickas det vidare till länsstyrelsen, om förvaltningen inte själv ändrar beslutet på det sätt ni har begärt.

Har du frågor? Ring handläggaren som står på beslutet.

Postadress:

Miljöförvaltningen

205 80 Malmö

Besöksadress: Bergsgatan 17, Malmö

Receptionen är öppen måndag-fredag kl 09.00-12.00, 13.00–15.30.